

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

27.09.2016 року

Херсон

№49 -р/к

Справа № 32/2-16

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи №32/2-16 про порушення публічним акціонерним товариством «Енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції та подання про попередні висновки Відділу досліджень і розслідувань від 15.09.2016 №2-50/41,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 15 червня 2016 року №33-рп/к розпочато розгляд справи №32/2-16 за наявністю в діяннях публічного акціонерного товариства «Енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» (далі – ПАТ «ЕК «Херсонобленерго») ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50, Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Розгляд справи розпочато за результатами розгляду інформаційного запиту ТОВ Internetua, м. Київ (на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 13.05.2016 №8-01/4321), а також заяв Приватного підприємства «Бериславське кабельне телебачення» (далі – ПП «Бериславське кабельне телебачення») (вх. № 2-27/42 від 13.06.2016, вх. № 2-27/52 від 13.07.2016 – надійшли через Управління Служби безпеки України в Херсонській області; вх. № 2-27/55 від 02.08.2016 – надійшла через Адміністрацію Президента України; вх. № 2-27/52/1 від 05.09.2016 – надійшла через Міністерство економічного розвитку і торгівлі України) щодо вимоги ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» здійснити операторами та провайдерами телекомунікацій Херсонської області заміну на опорах повітряних ліній електромереж кронштейнів (траверсів) на нові, які за ціновими характеристиками перевищують майже в 4 рази вартість вже встановлених ними кронштейнів (траверсів), та заборони використання коаксіального кабелю, який дозволений у використанні нормативно-правовими актами України.

До матеріалів справи приєднано заяву ПП «Каланчак. НЕТ» від 13.06.2016 №9 (вх. № 2-27/45 від 17.06.2016) щодо дій ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» у вигляді погрози демонтувати встановлені провайдером на опорах повітряних ліній електромереж кронштейни (траверси) та вимоги замінити їх на нові, які за ціновими характеристиками перевищують майже в 4 рази вартість раніше встановлених.

За результатами збору та аналізу доказів у справі встановлено таке.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» є юридичною особою (ідентифікаційний код – 05396638) та здійснює свою діяльність на підставі Статуту, затвердженого загальними зборами акціонерів (протокол від 22.11.2001 №4 (із змінами), зареєстрованим у державному реєстрі 23.04.2003 за № 6418.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» здійснює свою діяльність на підставі ліцензій, зокрема:

- ліцензії від 13.05.2011 серії АГ № 500320 – на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, виданої Національною комісією регулювання електроенергетики України (НКРЕ).

- ліцензії від 13.05.2011 серії АГ № 500321 – на постачання електричної енергії за регульованим тарифом, виданої Національною комісією регулювання електроенергетики України (НКРЕ).

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», надаючи платні послуги, здійснює господарську діяльність та у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» надає суб'єктам господарювання послугу з доступу до інфраструктури об'єктів електроенергетики, шляхом надання в використання опор повітряних ліній електромереж, які знаходяться у його власності, для сумісного підвищення на них телекомунікаційних мереж.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та згідно із Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженою розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 №49-р, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за №317/6605 (надалі – Методика), Відділенням проведено дослідження становища ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» на ринку доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики, шляхом надання в використання опор повітряних ліній електромереж для сумісного підвищення на них телекомунікаційних мереж.

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- ПАТ «ЕК «Херсонобленерго»,
- послуги з доступу до інфраструктури об'єктів електроенергетики, шляхом надання в користування опор повітряних ліній для сумісного підвищення телекомунікаційних мереж.

Визначення товарних меж ринку

Згідно зі статтями 5 та 6 Закону України «Про природні монополії», ринки з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом віднесені до ринків, які перебувають у стані природної монополії та суміжного з ним ринку, відповідно.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» згідно з ліцензійними умовами, визначеними НКРЕ, є підприємством, яке передає електричну енергію місцевими (локальними) електричними мережами та є постачальником електричної енергії за регульованим тарифом на території Херсонської області.

Отже, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» займає монопольне (домінуюче) становище на ринках передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом у територіальних (географічних) межах Херсонської області, де розташовані діючі місцеві (локальні) мережі ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», з частками 100 відсотків.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», товар – будь-який предмет господарського обороту, в т.ч. продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права.

Згідно із пунктом 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається із товарів, які обертаються в Україні чи на відповідній її території і які мають для продавців

(постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару.

При цьому, визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару здійснюється, виходячи з подібності, зокрема, таких факторів, як функціональне призначення, фізичні характеристики, технічні та експлуатаційні характеристики, умови споживання, що визначаються специфічністю розміщення, монтажу, ціни.

Відповідно до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Зазначена норма передбачає, що формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару за показниками взаємозамінності, якими зокрема є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо.

Відповідно до частини четвертої статті 31 Закону України «Про телекомунікації» замовникам будівництва телекомунікаційних мереж дозволяється в порядку, встановленому законодавством України, прокладати кабельні підземні, підводні та наземні лінії телекомунікацій через мости, тунелі, колектори, вулиці, шляхи, будівлі, ліси і води, а також використовувати для цього лінії електропередач.

Статтею 1 Закону України «Про телекомунікації» визначено, що телекомунікаційна мережа – це комплекс технічних засобів телекомунікацій та споруд, призначених для маршрутизації, комутації, передавання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, проводових, оптичних чи інших електромагнітних системах між кінцевим обладнанням; при цьому телекомунікаційна мережа загального користування (далі - ТМЗК) – це телекомунікаційна мережа, доступ до якої відкрито для всіх споживачів. Управління телекомунікаційними мережами загального користування здійснюється операторами телекомунікацій, які експлуатують ці мережі, на основі єдиних стандартів, норм та правил.

Проектна документація на будівництво об'єктів містобудування (у тому числі телекомунікаційних мереж) розробляється згідно з вихідними даними на проектування з дотриманням вимог державних стандартів, норм і правил, регіональних та місцевих правил забудови та затверджується замовником в установленому законом порядку.

На сьогоднішній день основні вимоги до проектування об'єктів нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту та технічного переоснащення діючих кабельних ліній зв'язку транспортної телекомунікаційної мережі та пасивної кабельної інфраструктури телекомунікаційної мережі доступу встановлено галузевими будівельними нормами України В.2.2-34620942-002:2015 "Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій. Проектування", затвердженими наказом Адміністрації державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 05.03.2015 №117 (далі - ГБН В.2.2-34620942-002:2015).

При цьому слід зазначити, що вимоги ГБН В.2.2-34620942-002:2015 не поширюються на проектування:

- активного обладнання телекомунікаційної мережі доступу;
- спеціальних і унікальних мереж;
- морських кабельних ліній зв'язку;
- волоконно-оптичних ліній зв'язку (ВОЛЗ), що підвішують на опорах ліній електропередачі (ЛЕП), контактної мережі електрифікованих залізниць та міського електротранспорту, а також що прокладають по конструкціях антенних веж.

Технічні вимоги щодо сумісного підвішування ліній до 1 кВ з лініями зв'язку (ЛЗ), лініями радіотрансляційних мереж (ЛРМ) та кабельного телебачення (КТ) встановлено пунктами 2.4.64-2.4.81 розділу «Перетин, зближення, сумісна підвіска ліній до 1 кВ з лініями зв'язку (ЛЗ), лініями радіотрансляційних мереж (ЛРМ), кабельного телебачення (КТ)» Правил улаштування електроустановок, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 5 січня 2006 року № 3 (зі змінами) (далі – ПУЕ).

Вибір того або іншого способу прокладання телекомунікаційних мереж (далі – ТМ) визначається проектом в залежності від місцевих умов, з урахуванням наявних планів розвитку населених пунктів та інженерної інфраструктури. Під час вибору траси кабельної лінії ТМ враховується наявність існуючих комунікацій: газопроводів, водоводів, нафтопроводів, теплопроводів, кабелів зв'язку, високовольтних кабелів, ліній електропередач, ліній контактної мережі залізниць чи міського електротранспорту.

При цьому обираються найоптимальніші умови прокладання кабелю, які забезпечать:

- оптимальну протяжність траси;
- виконання найменшого обсягу робіт із будівництва;
- можливість ефективного застосування під час будівництва машин, механізмів і кабелеукладачів;
- зручності та легкості подальшої експлуатації, обслуговування та ремонту побудованої кабельної лінії та лінійно-кабельних споруд;
- найменшої кількості перетинань з автомобільними дорогами та залізничними коліями, із підземними та водними перешкодами;
- мінімальні витрати для обладнання захисту кабелів від ударів блискавки, корозії та всіх видів зовнішніх електромагнітних впливів;
- безпеку експлуатації лінійних споруд і надійної їх роботи;
- збереження екологічного стану навколишнього середовища;
- надійність і довгострокову експлуатацію ліній та обладнання;
- високу якість послуг наданого зв'язку.

Крім того, телекомунікаційні мережі (ТМ), що підвішуються, мають експлуатаційні переваги:

- порівняно швидке будівництво;
- відсутність труднощів при пошуку пошкодженої ділянки ТМ при експлуатації;
- невисока вірогідність пошкоджень кабелів (менше одного пошкодження на рік на 1000 км, що на порядок більше надійності підземних ТМ).

Окрім вказаного, телекомунікаційні мережі доцільно підвішувати на опорах повітряних ліній на місцевості з великою кількістю перетинів та на ділянках зі складним рельєфом (наявність ярів, байраків тощо), а також міській місцевості, де будівництво підземних ТМ неможливе або економічно недоцільне.

Всі проектні рішення повинні відповідати нормативним документам з питань безпеки праці, пожежної безпеки та охорони навколишнього середовища під час реконструкції, будівництва та експлуатації лінійно - кабельних споруд.

Отже, телекомунікаційна мережа може включати в себе сегменти (частини), що побудовані різними способами прокладання кабелю. При цьому основними критеріями вибору оператором (провайдером) того чи іншого способу прокладання кабелю є наявність технічної та організаційної можливості на певній території використання вже існуючої інфраструктури чи будівництва нових комунікацій.

За результатами опитування суб'єктів господарювання, які надають у Херсонській області послуги кабельного телебачення та Інтернет за допомогою багатоканальної кабельної телемережі, та які є споживачами послуги з доступу до інфраструктури об'єктів електроенергетики, встановлено таке.

Оператори телекомунікацій у Херсонській області використовують різні способи прокладання кабельних мереж: сумісне підвішування на опорах повітряних ліній ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», підвіс між будівлями, розміщення в кабельній каналізації ПАТ «Укртелеком», влаштування додаткових опор та прокладання підземних кабелів у ґрунті.

При цьому, при виборі конкретного способу оператори телекомунікацій враховують технічні можливості використання цього способу, складність виконання проектних, монтажних робіт, технічне обслуговування, ціни та інші показники.

Так, зокрема:

ПП «Бериславське кабельне телебачення» (інформація з обмеженим доступом), яке є провайдером та оператором телекомунікацій у м. Берислав, м. Таврійськ, м. Каховка, смт. М. Каховка Херсонської області, використовує виключно сумісне підвішування кабелів

кабельного телебачення та Інтернет на опорах повітряних ліній ПАТ «ЕК «Херсонобленерго». Як повідомив провайдер, даний спосіб прокладання кабельних мереж є найменш затратним та єдино можливим для існуючої технології надання послуг. Мешканці приватного сектору мають невеликий вибір отримання послуг кабельного телебачення, або бездротовий (ADSL), але ця технологія не ідеальна (заважають хмари та інші перешкоди), або за моделлю FTTH (Fiber To The Home), яка є дорогою та незручною як для споживачів телекомунікаційних послуг, так і провайдерів (залежить від погодних умов та має свої мінуси щодо можливості розкрадання встановленого дорогого обладнання тощо). Тому, ПП «Бериславське кабельне телебачення» обрало шлях будівництва кабельної телемережі по технології PON (Passive Optical Network), яка є найбільш перспективною технологією ширококутового мультисервісного множинного доступу по оптичному волокну. Підприємство не застосовує прокладання ТМ в кабельній каналізації ПАТ «Укртелеком», оскільки вона не покриває навіть 50 відсотків території, де провайдер надає свої послуги, крім цього, прокладання ТМ в кабельній каналізації призведе до зростання вартості ТМ у сотні разів (необхідно змінити тип кабелю, вартість якого в декілька разів перевищує вартість вже розміщених кабелів, також підключення абонентів потягне за собою виконання земельних робіт та неодноразове пошкодження дорожнього полотна). ПП «Бериславське кабельне телебачення» використовує 4113 опор повітряних ліній ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» та вартість послуг з використання опор становить 123390 грн на рік, 10282 грн на місяць (2,5 грн за 1 опору) (лист від 16.08.2016 №41).

ПП «Каланчак. НЕТ» (інформація з обмеженим доступом) використовує як сумісне підвішування кабелів кабельного телебачення та Інтернет на опорах ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», так і підвіс між будівлями. Як зазначає провайдер, підвіс між будівлями не є альтернативою спільного підвісу на опорах ПЛ, незважаючи на те, що він є менш трудомістким та менш дорогим. Прокладка кабелю по кабельній каналізації ПАТ «Укртелеком» не прийнятна, оскільки не забезпечує можливість покриття приватного сектору. Підприємство використовує 776 опор повітряних ліній ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» та вартість послуг з використання опор становить 23280 грн на рік, 1940 грн на місяць (2,5 грн за 1 опору) (лист ПП Каланчак. НЕТ» від 15.08.2016 №14).

ТОВ «УкрВеб» (інформація з обмеженим доступом) використовує різні способи прокладання телекомунікаційних мереж: через сумісне підвішування кабелів на ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», підвіс між будівлями, влаштування додаткових опор. Товариство зазначило, що найменш витратним способом є сумісне підвішування з лініями електропередач, найбільш витратним – влаштування додаткових опор. ТОВ «УкрВеб» не використовує інфраструктуру об'єктів ПАТ «Укртелеком», використовує 337 опор ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» та вартість послуг з використання опор становить 10110 грн на рік, 842 грн на місяць (2,5 грн за 1 опору) (лист від 09.08.2016 №09/08/16).

ТОВ «Салінет» (інформація з обмеженим доступом) використовує різні способи прокладання телекомунікаційних мереж: через сумісне підвішування кабелів на ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», частково прокладання в ґрунті (від смт. Новоолексіївка до м. Генічеськ) та прокладання кабелю в кабельній каналізації ПАТ «Укртелеком» (2 км у м. Генічеську, що складає майже 4 відсотка від загальної протяжності кабельних мереж, розміщених на опорах ПЛ). Товариство зазначило, що найменш затратним способом прокладання кабелів є сумісне підвішування з лініями електропередач. Найбільш затратним – розміщення кабелю в кабельній каналізації ПАТ «Укртелеком» та прокладання кабелю в ґрунті, крім цього, ці способи є найбільш незахищеними від пориву власниками підземних комунікацій, зловмисниками, будівельними організаціями та іншими. Послуга з користування кабельною каналізацією ПАТ «Укртелеком» не є альтернативою спільного підвісу на опорах ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», оскільки кабельна каналізація відсутня на багатьох вулицях, крім цього, необхідно враховувати наявність несправностей у каналізації (просідання, поломка труб, замулення, відсутність кришок люків та інше), що унеможливує надання послуг провайдером.

Крім цього, ТОВ «Салінет» повідомило, що вартість послуг оренди кабельної каналізації ПАТ «Укртелеком» згідно з договором від 07.02.2014 № 14-04/68 складає

1673,04 грн/рік, 139,42 грн/міс., одноразова оплата за надання доступу для розміщення кабелю у каналізації становить майже 9000 грн. Вартість підвішування 1 км кабелю на опори ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» власними силами складає приблизно 3000 грн/км, силами та засобами ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» – 7188 грн/км, прокладання в кабельній каналізації ПАТ «Укртелеком» підрядною організацією – 15000 грн/км, прокладання кабелю в ґрунті підрядною організацією – 30000 грн/км. Тому, товариство надає перевагу сумісному підвішуванню кабелів на ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» та використовує 1514 опор ПЛ, вартість послуг з використання опор становить 45420 грн на рік, 3785 грн на місяць (2,5 грн за 1 опору) (лист від 16.08.2016 №11).

ТОВ «Укрком» (інформація з обмеженим доступом), як оператор використовує різні способи прокладання телекомунікаційних мереж: через сумісне підвішування кабелів на ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» та прокладання по каналах кабельної каналізації ПАТ «Укртелеком». Середньомісячна вартість послуг на використання каналів кабельної каналізації ПАТ «Укртелеком» складає 3200 грн (або 45,5 грн/км в місяць). Проте, Товариство зазначає, що на жаль дуже часто прокладання кабелю по каналах кабельної каналізації є неможливим з огляду на їх перенавантаження або взагалі відсутність. Одночасно Товариство використовує 894 опори ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», вартість послуг з використання опор становить 26820 грн на рік, 2235 грн на місяць (2,5 грн за 1 опору) (лист від 10.08.2016 №79).

Херсонська філія ПАТ «Укртелеком» (інформація з обмеженим доступом) листом від 11.08.2016 №71-65СООО/31 повідомила Відділенню, що договірні відносини з операторами та провайдерами телекомунікацій щодо сумісного підвищення телекомунікаційних мереж на опорах повітряних ліній зв'язку відсутні. Кількість опор, які знаходяться на балансі товариства, є незначним в порівнянні з кількістю опор повітряних ліній, власником яких є ПАТ «ЕК «Херсонобленерго». Херсонською філією ПАТ «Укртелеком» у період 2014 - 2015 років було укладено 36 договорів про надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку з суб'єктами господарювання, переважна більшість яких надають послуги місцевого телефонного зв'язку та доступу до Інтернет.

Вартість послуг надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку встановлюється у відповідності до Граничних тарифів на надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторам телекомунікацій, затверджених рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації від 30.12.2013 №861, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.02.2014 за №230/25007.

Відповідно до цього нормативного акту, щомісячна плата за використання кабельної каналізації становить від 33,90 грн до 542,86 грн за 1 канало-кілометр (без ПДВ) в залежності від діаметру прокладеного кабелю.

Наказом ПАТ «Укртелеком» від 19.05.2015 №385 «Щодо затвердження тарифів на послуги з використання опор повітряних ліній зв'язку ПАТ «Укртелеком» встановлено тарифи на послугу з використання опор повітряних ліній зв'язку товариства для підвищення проводів (кабелю) сторонніх організацій, які надає ПАТ «Укртелеком», у наступних розмірах:

- одинарна дерев'яна опора – 10,28 грн/міс. (без ПДВ);
- залізобетонна опора – 13,71 грн/міс. (без ПДВ);
- одинарна дерев'яна опора в залізобетонній підставці – 11,31 грн/міс. (без ПДВ).

У порівнянні з вартістю послуги з використання опор повітряних ліній ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», які надаються операторам та провайдерам телекомунікаційних послуг, встановлено, що вартість послуги з використання однієї опори повітряних ліній зв'язку ПАТ «Укртелеком» майже в 5,5 разів більше від вартості послуги з використання однієї опори ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» (2,5 грн/міс. за 1 опору).

Відділення, проаналізувавши вищенаведену інформацію, встановило, що зважаючи на особливості місцевості регіону та експлуатаційні переваги у вигляді: порівняно швидкого будівництва; відсутності труднощів при пошуку пошкодженої ділянки ТМ; невисокої вірогідності пошкодження кабелів; а також особливості міської місцевості, де будівництво

підземних ТМ неможливе або економічно недоцільне, а підвіс між існуючими будівлями в основному використовується у населених пунктах із щільною багатоповерховою забудовою, найбільш прийнятним способом прокладання телекомунікаційних мереж є сумісний підвіс на опорах ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго».

Послуга з надання в користування каналів кабельної каналізації електрозв'язку за ціновими та технологічними характеристиками не є взаємозамінною з послугою доступу операторів, провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Електромережі підведені практично до кожної будівлі, тоді як кабельні каналізації зв'язку не є настільки поширеними, та в деяких селах Херсонської області вони відсутні.

Повітряні лінії зв'язку операторами, провайдерами телекомунікацій фактично не використовуються.

Таким чином, для споживачів різні способи прокладання телекомунікаційних мереж не мають ознак одного товару за рядом показників взаємозамінності, визначених у Методиці.

Враховуючи цінові та трудові витрати (на розробку нового проекту розміщення телекомунікаційної мережі, придбання нових матеріалів та фактично будівництво нової телекомунікаційної мережі), оператори та провайдери телекомунікацій не можуть легко перейти від одного способу прокладання мереж до іншого, відповідно досліджувана послуга надання їм доступу до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж немає товарів замінників.

Разом з тим, в ході проведеного дослідження Відділенням встановлено, що взаємозамінність досліджуваного товару, тобто альтернатива вибору способу побудови (розміщення) телекомунікаційної мережі існує на стадії її планування (проектування) лише за умови наявності на певній території одночасного доступу до мереж інженерних, комунікаційних, транспортних систем різних суб'єктів господарювання. Оскільки перехід від споживання одного виду послуг до іншого, що надається іншим суб'єктом господарювання, передбачає розробку нового проекту та побудови фактично нової телекомунікаційної мережі чи її сегменту, що потребує значних матеріальних, людських та часових ресурсів, така альтернатива не може існувати на момент експлуатації вже побудованої мережі.

Також, враховано наявність адміністративних обмежень, які обумовлюють неможливість побудови операторами (провайдерами) власної (альтернативної) мережі опор. Зокрема, такими обмеженнями є вимоги законодавства України у сфері містобудування, а саме: законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про Генеральну схему планування території України», «Про планування і забудову територій», «Про основи містобудування», «Про архітектурну діяльність», «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду», «Про землеустрій», а також, Правил охорони електричних мереж, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.1997 №209, Земельного кодексу та інших нормативно-правових актів, якими регламентується будівництво інженерно-телекомунікаційних споруд.

Таким чином, товарними межами ринку є послуга з доступу до інфраструктури об'єктів ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», шляхом надання в користування опор повітряних ліній для сумісного підвішування телекомунікаційних мереж.

Споживачами послуги, пов'язаної з використанням опор повітряних ліній електропередач 0,4-10 кВ для улаштування (сумісного підвішування) телекомунікаційних мереж, є оператори та провайдери, що надають телекомунікаційні послуги з використанням багатоканальної кабельної телемережі.

Визначення територіальних меж ринку

Відповідно до пунктів 2.1 та 2.2 Умов та Правил здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, затверджених постановою НКРЕ від 13 червня 1996 року № 15 (далі - Умови та Правила), ліцензіат у будь-який час повинен мати одну ліцензію на право здійснення діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами. Ліцензіат має право здійснювати ліцензовану діяльність лише на території здійснення ліцензованої діяльності.

Територією здійснення ліцензованої діяльності ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» є територіальні (географічні) межі Херсонської області, на якій розташовані належні ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» діючі місцеві (локальні) електромережі.

Пунктом 2.4.2 ПУЕ визначено, що повітряна лінія електропередавання напругою до 1 кВ – це споруда для передавання електричної енергії проводами, розташованими на відкритому повітрі і закріпленими за допомогою ізоляторів і арматури на опорах або кронштейнах на стояках будівель і інженерних спорудах (мостів, шляхопроводів і т. п.).

Також, вимоги ПУЕ передбачають, що для надання послуг, пов'язаних з використанням опор повітряних ліній електропередач для улаштування (сумісного підвішування) телекомунікаційних мереж, використовуються повітряні лінії 0,4 -10 кВ місцевих (локальних) електромереж.

Відповідно пункту 6.1 Методики визначення монопольного (домінуючого) становища територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (послуг) є неможливим або недоцільним. При цьому слід звернути увагу на те, що при остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

У ході дослідження Відділенням встановлено, що за межами території, на якій розташовані телекомунікаційні мережі, отримання споживачами послуг, пов'язаних з використанням опор повітряних ліній електропередач 0,4-10 кВ місцевих (локальних) електромереж для улаштування (сумісного підвішування) телекомунікаційних мереж, не має сенсу, тобто на досліджуваному ринку існують значні обмеження переміщення попиту.

Також, територіальні межі ринку чітко визначені договорами, укладеними зі споживачами, та фактично обмежуються і співпадають з межами розташування ПЛ 0,4-10 кВ, опори яких надаються для улаштування (сумісного підвішування) телекомунікаційних мереж.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» листом від 11.07.2016 № 07-029776-01 повідомило Відділенню, що протягом 2014-2015 років укладено договори щодо сумісного підвішування телекомунікаційних мереж на опорах повітряних ліній з 10 провайдерами та операторами телекомунікаційних послуг у межах Херсонській області та обласному центрі, а саме: з ФОП Доган В.В., ТОВ «Салінет», ТОВ «Юг Телеком Груп», ПП Каланчак. НЕТ», ТОВ «Укрвеб», ПП «Бериславське кабельне телебачення», ПП «А.С.», ТОВ «Укрком» та фізичною особою Путіловим А.С.

Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку послуги з доступу до інфраструктури об'єктів ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», шляхом надання в користування опор повітряних ліній для сумісного підвішування телекомунікаційних мереж, визначено територію Херсонської області в межах розташування місцевих (локальних) електричних мереж, що перебувають у власності ПАТ «ЕК «Херсонобленерго».

Визначення часових меж ринку

Часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

Протягом 2014 - 2015 років та по теперішній час сукупність товарно-грошових відносин між продавцем (ПАТ «ЕК «Херсонобленерго») послуги з доступу до інфраструктури об'єктів ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», шляхом надання в користування опор повітряних ліній для сумісного підвішування телекомунікаційних мереж, та його споживачами не змінювався, тобто, структура даного ринку є сталою.

Отже, часовими межами ринку є період з 2014 року по теперішній час.

Бар'єри вступу на ринок.

Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

Потенційні конкуренти не можуть в короткий час подолати адміністративні, економічні та організаційні бар'єри вступу на ринок надання послуг доступу операторів,

провайдерів телекомунікацій до інфраструктури об'єктів електроенергетики для розташування телекомунікаційних мереж.

Установлення монопольного становища

Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

В межах досліджуваного ринку ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» не має конкурентів

Таким чином, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» у період з 2014 року по теперішній час займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з доступу до інфраструктури об'єктів ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», шляхом надання в користування опор повітряних ліній для сумісного підвішування телекомунікаційних мереж, на території Херсонської області в межах розташування місцевих (локальних) електричних мереж, що перебувають у власності ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», з часткою 100 відсотків.

Правова оцінка дій ПАТ «ЕК «Херсонобленерго»

Умови щодо сумісного розташування багатоканальної кабельної телемережі і пристроїв операторів та провайдерів телекомунікацій на опорах повітряних ліній напругою 0,4-10 кВ визначено Правилами улаштування електроустановок (з 2014 року у редакції згідно з наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 22.08.2014 №596) (далі – Правила улаштування електроустановок, ПУЕ).

Пунктом 1.1.16 Правил улаштування електроустановок визначено, що для позначення обов'язковості виконання вимог Правил застосовують слова «повинен», «потрібно», «треба», «має», «дозволено», «заборонено», «необхідно», «слід» і похідні від них. Слова «зазвичай», «переважно», «як правило», означають, що ця вимога переважає, а відступ від неї має бути обґрунтованим. Слово «допускається» означає, що це рішення застосовується як виняток, як вимушене (унаслідок стиснених умов, обмежених ресурсів необхідного устаткування, матеріалів тощо). Слово «рекомендовано» означає, що це рішення є одним з кращих, але не обов'язковим.

Главою 2.4 розділу II ПУЕ передбачена можливість сумісного підвішування ліній до 1кВ з лініями зв'язку (ЛЗ), лініями радіотрансляційних мереж (ЛРМ), кабельного телебачення та Інтернету (КБ). Так, в цій главі наведені вимоги щодо технічних характеристик підвішування ліній, зокрема, ліній КБ на опорах повітряних ліній, а саме: відстані їх розташування на опорах, номінальну напругу, перетини і зближення ліній тощо.

У примітці до пункту 2.4.64 ПУЕ зазначено, що лінії кабельного телебачення та Інтернету (КТ) виконують коаксіальним та оптоволоконним кабелем.

Зокрема, у пункті 2.4.77 ПУЕ зазначено, що сумісне підвішування на спільних опорах неізолюваних проводів повітряних ліній (ПЛ) і проводів ліній зв'язку будь-якої напруги не допускається. Допускається на спільних опорах сумісне підвішування неізолюваних проводів ПЛ і ізолюваних проводів радіотрансляційних мереж (ЛРМ) і кабельного телебачення (КБ). У цьому разі необхідно дотримуватися таких вимог:

- номінальна напруга ПЛ має бути не вищою ніж 380 В;
- номінальна напруга ЛРМ і КБ має бути не вищою ніж 360 В;
- відстань від нижніх проводів ЛРМ і КБ до поверхні землі повинна відповідати вимогам Правил будівництва повітряних ліній зв'язку і радіотрансляційних мереж;
- неізолювані проводи ПЛ треба розташовувати над проводами ЛРМ і КБ; вертикальна відстань від нижнього проводу ПЛ до верхнього проводу ЛРМ і КБ на опорі має бути не меншою ніж 1,5 м, а в прогоні – не меншою ніж 1,25 м. У разі розташування проводів ЛРМ і КБ на кронштейнах цю відстань установлюють від нижнього проводу ПЛ, розташованого з того самого боку, що й проводи ЛРМ і КБ.

У пункті 2.4.79 ПУЕ також зазначено, що сумісне підвішування на спільних опорах неізолюваних проводів ПЛ і кабелів ліній зв'язку (ЛЗ) не допускається. Сумісне підвішування на спільних опорах неізолюваних проводів ПЛ напругою не більше ніж 380 В і кабелів ЛРМ і КТ допускається за дотриманням вимог пункту 2.4.77, визначених для ізолюваних проводів ЛРМ і КБ.

Таким чином, Правилами улаштування електроустановок не заборонено

використання коаксіального кабелю при сумісному підвішуванні ліній кабельного телебачення та Інтернету на опорах повітряних ліній за умовою дотримання відповідних технічних вимог щодо їх розташування, зокрема, проводи кабельного телебачення та Інтернету повинні бути ізольованими.

Коаксіальний кабель - найпростіший коаксіальний кабель складається з мідної жили (core), ізоляції що її оточує, екрану у вигляді металевого обплетення і зовнішньої оболонки. Коаксіальний кабель має переваги: високу заводо захищеність (завдяки металевому обплетенню), ширші, ніж у разі виті пари, смуги пропускання (зверху 1ГГц), а також великі допустимі відстані передачі (до кілометра). До нього важче механічно підключитися для несанкціонованого прослуховування мережі, він дає також помітно менше електромагнітних випромінювань зовні. Він не вважається особливо перспективним. Не випадково в мережі Fast Ethernet не передбачено застосування коаксіальних кабелів. Проте у багатьох випадках класична шинна топологія дуже зручна, вона не вимагає застосування додаткових пристроїв - концентраторів. Нині вважається, що коаксіальний кабель застарів, у більшості випадків його цілком може замінити вита пара або оптоволоконний кабель. І нові стандарти на кабельні системи вже не включають його в перелік типів кабелів (інформація взята із джерела: <https://uk.wikipedia.org/>).

Оптоволоконний кабель – конструкція з одного або кількох ізольованих один від одного оптичних волокон (оптоволоконно), укладених в оболонку. Крім власне жил і ізоляції може містити екран, силові елементи та інші конструктивні елементи. Структура оптоволоконного кабелю дуже проста й схожа на структуру коаксіального електричного кабелю. Тільки замість центрального мідного проведення тут використовується тонке скловолокно, а замість внутрішньої ізоляції - скляна або пластикова оболонка. Оптоволоконний кабель має виняткові характеристики по заводо захищеності і секретності передаваної інформації. Проте оптоволоконний кабель має і деякі недоліки. Найголовніший з них - висока складність монтажу(при установці роз'ємів потрібна мікронна точність, від точності скола скловолокна і міри його поліровки сильно залежить загасання в роз'ємі). Для установки роз'ємів застосовують зварювання або склеювання за допомогою спеціального гелю, заломлення світла, що має такий же коефіцієнт, що і скловолокно. У будь-якому випадку для цього потрібна висока кваліфікація персоналу і спеціальні інструменти. Також потрібно пам'ятати, що використання оптоволоконного кабелю вимагає спеціальних оптичних приймачів і передавачів, що перетворюють світлові сигнали в електричні і назад, що іноді істотно збільшує вартість мережі в цілому. Погано переносить кабель і механічне розтягування, а також роздавлюючі дії. Чутливий оптоволоконний кабель і до іонізуючих випромінювань, із-за яких знижується прозорість скловолокна, тобто збільшується загасання сигналу. Різкі перепади температури також негативно позначаються на ній, скловолокно може репнути. Застосовують оптоволоконний кабель тільки в мережах з топологією зірка і кільце. Жодних проблем узгодження і заземлення в даному випадку не існує. Кабель забезпечує ідеальну гальванічну розв'язку комп'ютерів мережі. В майбутньому цей тип кабелю, ймовірно, витіснить електричні кабелі або, в усякому разі, сильно потіснить їх. Запаси міді на планеті виснажуються, а сировини для виробництва скла більш ніж достатньо (інформація взята із джерела: <https://uk.wikipedia.org/>).

Тобто, використання коаксіального кабелю при наданні операторами та провайдерами телекомунікаційних послуг не заборонено в Україні, та залежить від матеріального достатку самих операторів та провайдерів. Враховуючи, що вони несуть персональну відповідальність перед своїми споживачами за ненадання якісної телекомунікаційної послуги, то саме оператори та провайдери зацікавлені у провадженні новітніх технологій, у тому числі заміні вже застарілого у використанні коаксіального кабелю на більш сучасний – волоконно-оптичний. Але, це потребує певного додаткового часу, який ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» повинен врахувати, оскільки оператор фактично не зможе одночасно здійснити заміну декілька тисяч кілометрів вже

встановленої телекомунікаційної мережі на нову.

Дослідженням встановлено, що між ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» та ПП «Бериславське кабельне телебачення» (далі – Провайдер) існують договірні відносини з 2006 року, щороку між ними склалися протоколи про наміри сумісного використання повітряних ліній 0,4-10 кВ для підвішування кабелю телевізійного (далі – Протокол про наміри), відповідно до яких Провайдер за згодою ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» встановило (за власний рахунок) на опорах ПЛ конструкційні елементи (кронштейни) для підвішування багатоканальної кабельної телемережі, що використовується Провайдером при наданні програмної послуги, зокрема коаксіального кабелю.

У Протоколах про наміри визначено обов'язки та відповідальність сторін, зокрема, ПП «Бериславське кабельне телебачення» зобов'язується забезпечити справний стан кабелю кабельного телебачення, установочної арматури, своєчасно ліквідувати пошкодження на них; негайно ліквідувати пошкодження власних мереж, які можуть призвести до нещасного випадку обслуговуючого персоналу ПП «Бериславське кабельне телебачення» або ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», а також абонентів кабельного телебачення та абонентів ПАТ «ЕК «Херсонобленерго».

У 2014 році між ними був укладений договір від 21.02.2014 №40848 «Про надання послуг з використання опор ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго». Предметом договору визначено, що Власник (ПАТ «ЕК «Херсонобленерго») надає Провайдеру право використовувати опори повітряної лінії згідно з дислокацією для сумісного підвішування ліній волоконно-оптичного кабелю телекомунікаційного зв'язку. У дислокації мереж зазначено назви населених пунктів, адреси, де розташовані опори повітряних ліній, їх кількість та протяжність мереж. Умовами договору передбачено щомісячну оплату Провайдером за надані ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» послуги.

Дослідивши умови, викладені у Протоколах про наміри та договорі від 21.02.2014 №40848, встановлено, що в них відсутні будь-які обмеження на використання кронштейнів (траверсів) та їх конструкції.

Проте, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» листом від 08.09.2015 №27/15-005501 попередило ПП «Бериславське кабельне телебачення» про невідповідність розміщеної телекомунікаційної мережі Правилам улаштування електроустановок, зокрема про використання кронштейнів (траверсів) невідомого походження та кабелю зв'язку, який не є волоконно-оптичним неметалевим самонесучим, що є підставою для їх демонтажу з подальшим відшкодуванням Провайдером понесених витрат за проведені роботи Власником.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» вимагає від Провайдера провести демонтаж ліній кабельного телебачення, замінити коаксіальний кабель на волоконно-оптичний, а також, замінити вже встановлені Провайдером на опорах повітряних ліній кронштейни на нові, які виготовлені серійно ПАТ «ЕК «Херсонобленерго».

За інформацією ПП «Бериславське кабельне телебачення», ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» протягом періоду з 2006 по вересень 2015 року не вимагало від Провайдера здійснити заміну коаксіального кабелю на волоконно-оптичний та встановити нові траверси на опорах повітряних ліній, крім цього, йому не надходили приписи щодо невідповідності кабельної мережі, розміщеної на цих опорах, вимогам ПУЕ.

Слід звернути увагу, що державним регулятором у сфері телекомунікацій є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (далі – НКРЗІ). Саме НКРЗІ здійснює нагляд та контроль, у тому числі за технічними характеристиками розміщеної операторами та провайдерами телекомунікаційної мережі, а також, за відповідністю цієї мережі державним стандартам та нормам. Будь-які приписи з боку НКРЗІ щодо невідповідності розміщеної операторами та провайдерами телекомунікаційної мережі державним стандартам та нормам відсутні.

Крім цього, кожен оператор та провайдер телекомунікаційної мережі несе персональну відповідальність у разі відхилення або невідповідності технічних характеристик розміщеної ними телекомунікаційної мережі, зокрема обладнання (кронштейнів) та типу багатоканальної кабельної мережі на опорах ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», державним стандартам та нормам.

Між ПП «Каланчак. НЕТ» та ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» також укладено договір від 10.09.2014 №43254 «Про надання послуг із використання опор ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго». Предметом договору визначено, що Власник (ПАТ «ЕК «Херсонобленерго») надає провайдеру право використовувати опори повітряної лінії згідно з дислокацією для сумісного підвішування ліній волоконно-оптичного кабелю телекомунікаційного зв'язку. Умовами договору передбачено щомісячну оплату провайдером за надані ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» послуги.

За інформацією ПП «Каланчак. НЕТ», після укладання зазначеного договору провайдером було розпочато будівництво сучасної телекомунікаційної мережі по технології PON з використанням якісних комплектуючих, у тому числі були закуплені траверси для підвісу оптичного кабелю, які були розроблені спеціально для такого будівництва. Незважаючи на це, у жовтні 2015 року ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» направило провайдеру проект договору на відшкодування витрат на переобладнання конструкційних елементів повітряних ліній для забезпечення можливості спільного підвісу кабелів, яким передбачалося заміну вже встановлених провайдером траверсів на інші, які конструктивно не придатні для будівництва телекомунікаційної мережі по технології PON. Згідно з технологією PON використовується виключно діелектричний кабель, який не містить металевих елементів, тому ця система не потребує заземлення.

ПП «Каланчак. НЕТ» звертає увагу, що у договорі від 10.09.2014 №43254 «Про надання послуг із використання опор ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» відсутні будь-які обмеження на використання траверсів, або їх конструкції. Вартість траверсів, які вимагає ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» встановити провайдеру на опорах повітряних ліній, та роботи з їх підвісу становить 229,16 грн за од., що майже в 4 рази перевищує вартість вже встановлених ПП «Каланчак. НЕТ» траверсів.

Під загрозою демонтажу багатоканальної кабельної телемережі, розміщеної на опорах повітряних ліній, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» примусило провайдерів телекомунікаційних послуг підписати договори про відшкодування витрат на переобладнання конструкційних елементів повітряних ліній для забезпечення можливості спільного підвісу ОКСН. Так, за таким договором від 23.11.2015 № 48662 ПП «Бериславське кабельне телебачення» необхідно сплати за встановлення нових 4029 траверсів 766227,35 грн (без ПДВ) (229,16 грн за од.), а за договором від 10.12.2015 № 49197 ПП «Каланчак. НЕТ» необхідно сплати за встановлення нових 776 траверсів 148193,95 грн (без ПДВ) (229,16 грн за од.).

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» листами від 19.05.2016 № 01/021988 та від 11.07.2016 № 07-029776-01 повідомило Відділенню, що конструкції кріплення мереж кабельного телебачення та Інтернет, які використали провайдери для сумісного підвішування їх на опорах повітряних ліній, не відповідають ПУЕ, зокрема, відсутнє їх заземлення. Далі – мовою оригіналу: *«Оскільки подібні ситуації мали непоодинокий характер, враховуючи, що нормативна база та законодавчі акти з порядку взаємодії з цих питань в державі відсутні, а товариство не є монополістом з надання телекомунікаційних послуг, правлінням ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» було прийнято рішення стосовно встановлення єдиного порядку надання послуг доступу до інфраструктури шляхом надання в користування опор повітряних ліній напругою 0,4-10 кВ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» у разі звернення до товариства провайдерів телекомунікаційних послуг. При цьому була здійснена проектна розробка уніфікованих кронштейнів, які відповідають вимогам ПУЕ та дають можливість кріплення на них до 4-х ліній комунікаційних мереж різних провайдерів».* Також, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» зазначає, що за його замовленням кронштейни типу КС1 були

виготовлені серійно на підприємстві ТОВ «МГК-Черкаси» (м. Черкаси) та мають сертифікат відповідності.

Тобто, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» у своїй відповіді визнає, що у разі звернення до товариства провайдерів телекомунікаційних послуг їм будуть надаватися технічні завдання для розроблення відповідних проектів вже з урахуванням встановлення уніфікованих кронштейнів, виготовлених серійно ПАТ «ЕК «Херсонобленерго».

У ході розгляду справи ПП «Бериславське кабельне телебачення» звернулося до Державного підприємства «Херсонський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» (ДП «Херсонстандартметрологія») щодо отримання сертифікату відповідності встановлених ним на опорах ПЛ кронштейнів для використання при сумісному підвішуванні телекомунікаційних мереж на цих опорах.

Згідно з листом ДП «Херсонстандартметрологія» від 20.07.2016 № 603-07/06, зазначені траверси не входять до Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні, затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 01.05.2005 № 28, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.05.2005 за №466/10746, тому обов'язковій сертифікації в Україні в Державній системі сертифікації не підлягає.

Інтернет Асоціація України листом від 11.07.2016 № 125 повідомила Відділенню, що договір від 23.11.2015 № 48662, який укладено ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» з ПП «Бериславське кабельне телебачення» про відшкодування витрат на переобладнання конструкційних елементів повітряних ліній для забезпечення можливості спільного підвісу ОКСН, є підтвердженням нав'язування непотрібних підприємству послуг, оскільки можливість підвісу ОКСН вже існує відповідно до укладеного між сторонами договору від 21.02.2014 № 40848.

Крім цього, у своєму листі Інтернет Асоціація України звертає увагу, що на сьогодні відсутня єдина нормативно-правова база, яка б регулювала відносини між обленерго та операторами телекомунікацій з питань доступу та використання об'єктів енергетичної інфраструктури, зокрема, опор ліній електропередачі. Відповідно до статті 31 Закону України «Про телекомунікації», замовникам будівництва телекомунікаційних мереж дозволяється в порядку, встановленому законодавством України, прокладати кабельні підземні, підводні та наземні лінії телекомунікацій через мости, тунелі, колектори, вулиці, шляхи, будівлі, ліси і води, а також використовувати для цього лінії електропередач. Порядок та умови використання діючих трубопроводів, кабельних каналів, колекторів, веж, антен та інших пристроїв особами, яким вони належать, встановлюються договором з їх власником.

Державна інспекція з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної і теплової енергії у Херсонській області листом від 13.06.2016 № 28/15-06-347 повідомляє, що «Правила улаштування електроустановок не забороняють використовувати коаксіальні кабелі кабельного телебачення при сумісному підвішуванні їх на спільних опорах з повітряними лініями електропередачі напругою не більше 380 В, з дотриманням правил. Згідно примітки до п. 2.4.81 ПУЕ, на яку посилається у своєму листі ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», на ПЛ і ПЛІ, що знаходиться в експлуатації, сумісне підвішування ОК, ЛРМ і КТ (ліній кабельного телебачення та інтернету) допускається за згодою її власника. Відмова ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» у використанні коаксіальних кабелів для сумісного підвішування їх на опорах повітряних ліній не відноситься до технічних вимог, а є приватною (власною) вимогою ПАТ «ЕК «Херсонобленерго».

Таким чином, враховуючи, що ПП «Бериславське кабельне телебачення» та ПП «Каланчак. НЕТ» вжили у 2014-2015 роках відповідні заходи на виконання умов укладених з ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» договорів від 21.02.2014 №40848 та 10.09.2014 №43254, відповідно, та розмістили на опорах повітряних ліній ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» багатоканальну кабельну мережу, у тому числі конструкційні елементи (кронштейни), а також, що у зазначений період ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» не відмовляло провайдерам у наданні послуг згідно з цими укладеними договорами, приписи щодо невідповідності телекомунікаційної мережі вимогам ПУЕ були відсутні,

то дії ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» у вигляді зобов'язання провайдерів під загрозою демонтажу цієї мережі здійснити заміну вже встановлених з 2006 року провайдерами кронштейнів (траверсів) на опорах повітряних ліній на нові, які виготовлені ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», без надання можливості провайдеру здійснити відповідні заходи щодо приведення конструкцій встановлених траверсів у відповідність до вимог Правил улаштування електроустановок, можуть призвести до ущемлення інтересів провайдерів.

Також, ТОВ «УкрВеб» листом від 09.08.2016 №09/08/16, ТОВ «Салінет» листом від 16.08.2016 №11, ТОВ «Укрком» листом від 10.08.2016 №79 повідомили Відділенню, що під загрозою демонтажу телекомунікаційної мережі ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» примусило їх підписати договори про відшкодування витрат на переобладнання конструкційних елементів повітряних ліній для забезпечення можливості спільного підвісу ОКСН, що потребує значних додаткових витрат, не передбачених кошторисом цих суб'єктів господарювання.

У ході розгляду справи ПП «Бериславське кабельне телебачення» листом від 15.09.2016 № 42 повідомило Відділенню, що фактично відбулися випадки демонтажу його коаксіальних ліній працівниками ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», що призвело до масових звернень та скарг абонентів провайдера до правоохоронних органів, а також, органів влади та місцевого самоврядування з приводу відсутньої можливості отримання інформації шляхом перегляду програм кабельного телебачення.

Окрім цього, провайдер звертає увагу, що послуги кабельного телебачення через коаксіальний кабель не потребують вкладень абонентів на придбання додаткового обладнання, яке необхідне для прийняття сигналу через волоконно-оптичні лінії зв'язку (далі – ВОЛЗ). На теперішній час собівартість надання послуги кабельного телебачення через ВОЛЗ становить 4200 грн за 1 точку підключення і це без врахування вартості робіт по перепідключенню абонентів та вартості станційного обладнання. Тому, ці додаткові витрати приведуть до неминучого подорожчання послуги кабельного телебачення.

ПП «Бериславське кабельне телебачення» з метою збереження абонентів та можливості надання послуги в подальшому планує поступове переключення абонентів (за рахунок провайдера) на нові лінії ВОЛЗ без перегляду розмірів тарифів, при таких обставинах окупність витрат провайдера становить приблизно 80 місяців. Проте, внаслідок демонтажу ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» коаксіальних ліній станом на теперішній час відбувся відтік абонентів на 55 відсотків, що ускладнило і так вкрай тяжке фінансове становище підприємства.

Слід зазначити, що ринки послуг кабельного телебачення та доступу до мережі Інтернет є соціально важливими ринками. Загострення ситуації на цих ринках у Херсонській області може призвести до соціальної напруги серед населення, особливо, яке проживає у сільській місцевості, більшість із яких є пенсіонерами, що неспроможні придбати нове сучасне кінцеве обладнання (телевізори, які приймають сигнал цифрового телебачення або супутникові антени).

За інформацією ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» (лист від 11.07.2016 №07-029776-01), товариство отримало у період з вересня 2015 року (з дня вчинення порушень) по липень 2016 року від операторів та провайдерів телекомунікацій дохід за послуги з використання опор ПЛ для розміщення на них телекомунікаційних мереж у розмірі 267,22 тис. грн (без ПДВ).

За інформацією провайдерів та операторів телекомунікацій з м. Одеси, зокрема: Приватної багатопрофільної фірми «Дельта» (лист від 14.06.2016 № 6), Приватного підприємства «РИЧ» (лист від 14.06.2016 № 5), Приватного підприємства «В.И.В.» (лист від 14.06.2016 № 15), ними укладені відповідні договори з ПАТ «ЕК «Одесаобленерго» на користування опорами із сумісною підвіскою на ПЛ - 0,4 кВ ліній кабельного телебачення. Умовами цих договорів передбачено сумісний підвіс на опорах ПЛ само коаксіального кабелю.

Тобто, провайдери та оператори, які надають послуги кабельного телебачення у м. Одесі, використовують коаксіальний кабель при спільному підвісі на опорах ПЛ ПАТ

«ЕК «Одесаобленерго», що свідчить про можливість використання такого кабелю згідно з вимогами нормативно-правових актів України.

Проте, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» під загрозою демонтажу багатоканальної кабельної мережі, розміщеної споживачами на опорах ПЛ, вимагає від них здійснити заміну вже встановлених кронштейнів (траверсів) на опорах ПЛ на нові, які виготовлені серійно ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», та здійснити заміну коаксіального кабелю цієї мережі на волоконно-оптичний, чим створює перешкоди в господарській діяльності споживачів.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» свої дії пояснює наступним (лист від 11.07.2016 № 07-029776-01):

1. За змістом договорів щодо сумісного підвішування телекомунікаційних мереж на опорах повітряних ліній, укладених ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» з операторами та провайдерами телекомунікаційних послуг, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» надало їм право на розміщення саме волоконно-оптичного кабелю телекомунікаційного зв'язку, а не кабелю іншого виду в тому числі коаксіального кабелю.

Зазначене спростовується, оскільки ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», займаючи монопольне становище, повинен діяти згідно з вимогами чинного законодавства України, оскільки провайдери та оператори не мають альтернативи для отримання права на розміщення багатоканальної кабельної телемережі на опорах повітряних ліній, тому не можуть уникнути від договірних відносин з ПАТ «ЕК «Херсонобленерго».

Правилами улаштування електроустановок не заборонено використання коаксіального кабелю при сумісному підвішуванні ліній кабельного телебачення на опорах повітряних ліній за умовою дотримання відповідних технічних вимог щодо їх розташування. Проте, цими Правилами заборонено використання коаксіального кабелю при сумісному підвішуванні ліній зв'язку на опорах повітряних ліній.

Тобто, ПУЕ визначають технічні вимоги щодо сумісного підвішування ліній до 1 кВ та розподіляють кабельні мережі окремо, зокрема, на лінії зв'язку з позначкою ЛЗ та лінії кабельного телебачення з позначкою КТ. Це підтверджується як назвою розділу «Перетин, зближення, сумісна підвіска ліній до 1 кВ з лініями зв'язку (ЛЗ), лініями радіотрансляційних мереж (ЛРМ), кабельного телебачення (КТ)» цих Правил, так і вимогами, зазначеними у пунктах 2.4.64-2.4.81 цього розділу Правил.

Як приклад, у пункті 2.4.77 ПУЕ зазначено, що сумісне підвішування на спільних опорах неізолюваних проводів повітряних ліній (ПЛ) і проводів ліній зв'язку будь-якої напруги не допускається. Допускається на спільних опорах сумісне підвішування неізолюваних проводів ПЛ і ізолюваних проводів радіотрансляційних мереж (ЛРМ) і кабельного телебачення (КБ). У цьому разі необхідно дотримуватися таких вимог:

- номінальна напруга ПЛ має бути не вищою ніж 380 В;
- номінальна напруга ЛРМ і КБ має бути не вищою ніж 360 В;
- відстань від нижніх проводів ЛРМ і КБ до поверхні землі повинна відповідати вимогам Правил будівництва повітряних ліній зв'язку і радіотрансляційних мереж;
- неізолювані проводи ПЛ треба розташовувати над проводами ЛРМ і КБ; вертикальна відстань від нижнього проводу ПЛ до верхнього проводу ЛРМ і КБ на опорі має бути не меншою ніж 1,5 м, а в прогоні – не меншою ніж 1,25 м. У разі розташування проводів ЛРМ і КБ на кронштейнах цю відстань установлюють від нижнього проводу ПЛ, розташованого з того самого боку, що й проводи ЛРМ і КБ.

Крім цього, предметом договорів про надання послуг із використання опор ПЛ ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», укладених з операторами та провайдерами телекомунікаційних послуг, є надання права використовувати опори ПЛ для розміщення сторонніх предметів, то це не передбачає виконання ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» робіт безпосередньо на користь власників телекомунікаційних мереж.

Вибір того або іншого виду кабелю телекомунікаційних мереж визначається самим оператором/провайдером, який перш за все зацікавлений змінити старі технології надання телекомунікаційних послуг на нові, оскільки від цього залежить якість надання ним послуг, що сприяє збільшенню кількості абонентів.

2. Загальні вимоги під час проектування нового будівництва, реконструкції,

технічного переоснащення або капітального ремонту електроустановок передбачено Правилами улаштування електроустановок. У примітці до пункту 2.4.64 ПУЕ чітко зазначено, що «Лінії кабельного телебачення та Інтернету (КТ) виконують коаксіальним та оптоволоконним кабелем». Цим пунктом визначається спосіб виконання мережі КТ, а не принцип її побудови – у повітрі або у землі, з використанням існуючих інженерних мереж або будівництва нових.

Зазначене спростовується, оскільки суперечить вимогам ПУЕ, де чітко визначено, яким чином розміщуються мережі КБ на опорах ПЛ електроенергетики. Крім цього, Правилами улаштування електроустановок в апriorі визначено технічні вимоги щодо сумісного розміщення ліній КБ з лініями електропередач до 1 кВ, а не принцип побудови ліній КБ у повітрі або у землі.

3. Відповідно до вимог п. 2.4.81 ПУЕ, на опорах ПЛІ або ПЛ допускається підвищувати волоконно-оптичні кабелі зв'язку (ОК):

- неметалевих самоутримних (ОКСН);
- неметалевих, навитих на фазний провід або жгут СІП (ОКНН).

У примітці до п. 2.4.81 ПУЕ зазначено, що «На ПЛ і ПЛІ, що знаходяться у експлуатації, сумісне підвищення ОК, ЛРМ і КТ допускається за згодою власника».

Зазначене спростовується матеріалами справи та наведеним у пункті 1 текстом.

4. Розміщення коаксіальних проводів КТ на опорах ПЛ не є винятковою умовою будівництва телекомунікаційних мереж, а також, розміщення кабелів КТ на опорах ПЛ не є безальтернативним способом побудови телекомунікаційних мереж (можливість прокладання кабелів під землею, шляхом будівництва нових повітряних ліній тощо), тому у договорах Власником обумовлено використання лише проводу типу ОКСН для сумісного підвищення на опорах ПЛ.

Зазначене спростовується матеріалами справи.

5. У разі розміщення на опорах ПЛ коаксіального кабелю КТ є велика впевненість, що у разі обриву дроту ПЛ та його контакту з коаксіальним кабелем може виникнути небезпека життя та здоров'ю оточуючих внаслідок ураження електричним струмом через побутові прибори, до яких приєднано КТ.

Зазначене пояснення спростовується, оскільки ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» не надано підтверджуючих доказів щодо наявності фактичних таких випадків протягом останніх, зокрема, 10 років та не надано будь-якого економічного обґрунтування щодо можливості обриву дроту ПЛ та його контакту з коаксіальним кабелем при сумісному розміщенні коаксіального кабелю на опорах ПЛ.

В апriorі, таких випадків (обрив дроту ПЛ) ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» не може допустити внаслідок належного виконання своїх обов'язків.

6. Повітряні лінії 0,4-10 кВ (на яких здійснено самовільне розміщення коаксіального кабелю) розташовані на території ліцензованої діяльності ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», запроектовані та збудовані виключно для електропостачання. Проектною документацією на ПЛ не було передбачено облаштування опор повітряних ліній під розміщення на них телекомунікаційних мереж, тому вони не були облаштовані спеціальними елементами кріплення, які виконані згідно з вимогами ПУЕ.

У зв'язку з тим, що ПП «Бериславське кабельне телебачення» самовільно, без погодження з Власником, на опорах ПЛ 0,4 – 10 кВ були розміщені власні мережі, матеріал кабелю та конструкція кріплення яких не відповідають вимогам пунктів 2.4.33, 2.4.37, 2.4.79, 2.4.81 ПУЕ, то Провайдером порушено вимоги статті 317 Цивільного Кодексу України. Так, частиною першою статті 317 ЦКУ передбачено, що тільки власникові належать права володіння, користування та розпорядження своїм майном.

Крім цього, опори лінії, на яких виконують сумісну підвіску та їх закріплення у ґрунті необхідно перевірити відповідними розрахунками у проектній документації на додаткові навантаження, які при цьому виникають, що на теперішній час Провайдером виконано не було.

Зазначене пояснення спростовується матеріалами справи. Крім того, те що

Провайдером не було виконано відповідні розрахунки у проектній документації на додаткові навантаження на опорах ПЛ, не є підставою для розірвання вже існуючих з 2006 року договірних відносин.

Щодо самовільного, без погодження з Власником, розміщення ПП «Бериславське кабельне телебачення» на опорах ПЛ 0,4 – 10 кВ власних мереж, то ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» не надано жодних доказів Відділенню щодо встановлення такого факту.

Що стосується посилання на вимоги статті 317 Цивільного Кодексу України, то питання щодо майнової власності ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» не є предметом розгляду справи щодо порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції.

Слід зазначити, що основними принципами використання об'єктів енергетичної інфраструктури є, зокрема, безперешкодний та недискримінаційний доступ операторів/провайдерів до об'єктів енергетичної інфраструктури з метою їх використання для потреб телекомунікацій при умові наявності технічної можливості, що визначається проектно-кошторисною документацією. Тобто, суб'єкт господарювання, який займає монопольне становище на ринку в межах його ліцензованої території, не має вправо безпідставно відмовляти споживачу у наданні відповідних послуг.

7. ПП «Бериславське кабельне телебачення» було використано на опорах ПЛ кронштейни невідомого походження з відсутніми пристроями для їх заземлення. Проте, встановлені ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» траверси типу КС1 виготовлені серійно на підприємстві та мають сертифікат відповідності.

Зазначене спростовується матеріалами справи.

Враховуючи зазначене, викладені ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» обставини та пояснення не спростовують факт вчинення ним порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Стаття 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» відносить до основних завдань Комітету, зокрема, здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом **та пріоритету прав споживачів**, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції. **Принцип пріоритету прав споживачів закріплений і у статті 4 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», де визначені основні принципи діяльності Антимонопольного комітету України.**

Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлено, що зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Згідно зі статтею 16 Закону України «Про електроенергетику», суб'єктам господарської діяльності, відносини яких регулюються цим Законом, Законом України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України», згідно із Законом України «Про захист економічної конкуренції» забороняється провадити монопольну діяльність у будь-якій формі, крім випадків, передбачених законодавством України.

З урахуванням вищенаведених приписів чинного законодавства України ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» має усвідомлювати можливість певного обмеження діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі **пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умов, які б породжували або могли породжувати ущемлення інтересів споживачів.**

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», займаючи монопольне становище на ринку послуги з доступу до інфраструктури об'єктів ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», шляхом надання в

користування опор повітряних ліній для сумісного підвішування телекомунікаційних мереж, має здійснювати свою господарську діяльність з дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції, які регламентують економічну поведінку монополістів на відповідному ринку.

Вчинення вищезазначених дій ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» було б неможливим у разі, якщо воно зазнавало б конкуренції на ринку, оскільки в умовах конкурентної боротьби суб'єкти господарювання змагаються між собою з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають змогу обирати найкращі умови (ціни) надання необхідних послуг.

Оскільки, провайдери та оператори не мають альтернативи на отримання права на розміщення багатоканальної кабельної мережі на опорах ПЛ електромереж, тому не можуть уникнути від договірних відносин з ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», то спонукаючи останнім їх замінити на опорах ПЛ траверси на нові, які виготовлені ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», та за ціновими характеристиками перевищують майже в 4 рази вартість вже раніше встановлених, а також, замінити коаксіальний кабель, який дозволений у використанні ПУЕ, на волоконно-оптичний, призведе до значних додаткових капіталовкладень та витрат часу споживачів, тобто до ущемлення їх інтересів.

Таким чином, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», спонукаючи провайдерів та операторів телекомунікацій під загрозою демонтажу багатоканальної кабельної мережі, розміщеної на опорах повітряних ліній, власником яких є ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», здійснити заміну вже встановлених споживачами кронштейнів (траверсів) на опорах повітряних ліній (згідно з укладеними договорами) на нові кронштейни (траверси), які виготовлені серійно самим власником опор повітряних ліній, без надання можливості цим споживачам здійснити відповідні заходи щодо приведення конструкцій встановлених кронштейнів (траверсів) у відповідність до вимог Правил улаштування електроустановок, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 5 січня 2006 року № 3 (зі змінами), вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополістичним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», спонукаючи провайдерів та операторів телекомунікацій під загрозою демонтажу багатоканальної кабельної мережі, розміщеної на опорах повітряних ліній, власником яких є ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», здійснити заміну коаксіального кабелю цієї мережі, який дозволений у використанні Правилами улаштування електроустановок, затвердженими наказом Міністерства палива та енергетики України від 5 січня 2006 року № 3 (зі змінами, внесеними наказом цього Міністерства від 22.08.2014 №596) при сумісному підвішуванні його на опорах повітряних ліній напругою не вище 380 В, та не заборонений у використанні нормативно-правовими актами України, на волоконно-оптичний кабель, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополістичним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Наявність порушень законодавства про захист економічної конкуренції в діях ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» підтверджується матеріалами справи.

Відповідачу у справі, відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №15-р, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (зі змінами), направлено подання з попередніми висновками у справі № 32/2-16 для надання своїх міркувань, заперечень, пояснень та клопотань у справі (супровідний лист Відділення від 16.09.2016 за № 8-2/1241).

На подання з попередніми висновками ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» листом від 26.09.2016 № 07/106-042649 повідомило Відділенню про припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» зазначило у своєму листі, що станом на теперішній час Товариство не вимагатиме від операторів та провайдерів встановлення на опорах ПЛ будь-яких інших кронштейнів, окрім тих, які будуть передбаченні відповідною проектно-технічною документацією на реконструкцію мереж, виготовленою спеціалізованою установою у встановленому порядку з дотриманням всіх нормативних вимог та погодженою з власником мереж, навіть за умови використання раніше розміщених на опорах ПЛ кронштейнів й інших елементів провайдерів, якщо спеціалізована проектна установка визначить це за можливе.

Також, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» повідомило, що з метою надання провайдерам можливості щодо поступової заміни коаксіального кабелю на ОКСН, який розміщений на опорах ПЛ, Товариство буде надавати відповідну відстрочку та/або розстрочку взятих згідно з чинними договорами на себе провайдерами зобов'язань на термін обґрунтовано необхідний для виконання заміни коаксіального кабелю на ОКСН, шляхом укладення відповідних угод щодо визначення чіткого об'єму (дислокації) та термінів (строків) необхідних для проведення таких робіт, відповідно до звернень провайдерів.

На підтвердження викладеного ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» додало проект відповідного листа (звернення) до провайдерів щодо надання необхідної інформації та термінів виконання відповідних робіт з метою врегулювання спірних взаємовідносин між сторонами.

Таким чином, матеріалами справи в повній мірі доведено, що ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», спонукаючи провайдерів та операторів телекомунікацій під загрозою демонтажу багатоканальної кабельної мережі, розміщеної на опорах повітряних ліній, власником яких є ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», здійснити заміну вже встановлених споживачами кронштейнів (траверсів) на опорах повітряних ліній (згідно з укладеними договорами) на нові кронштейни (траверси), які виготовлені серійно самим власником опор повітряних ліній, без надання можливості цим споживачам здійснити відповідні заходи щодо приведення конструкцій встановлених кронштейнів (траверсів) у відповідність до вимог Правил улаштування електроустановок, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 5 січня 2006 року № 3 (зі змінами), вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», спонукаючи провайдерів та операторів телекомунікацій під загрозою демонтажу багатоканальної кабельної мережі, розміщеної на опорах повітряних ліній, власником яких є ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», здійснити заміну коаксіального кабелю цієї мережі, який дозволений у використанні Правилами улаштування електроустановок, затвердженими наказом Міністерства палива та енергетики України від 5 січня 2006 року № 3 (зі змінами, внесеними наказом цього Міністерства від 22.08.2014 №596) при сумісному підвішуванні його на опорах повітряних ліній напругою не вище 380 В, та не заборонений у використанні нормативно-правовими актами України, на волоконно-оптичний кабель, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від

реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Чистий дохід (виручка) ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2015 рік складає (інформація з обмеженим доступом).

При обчисленні базового розміру штрафу ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» адміністративною колегією Відділення враховано, що сумарний розмір доходу (виручки), отриманого відповідачем від реалізації продукції (послуг), що відбулося за умов порушення законодавства про захист економічної конкуренції, за час тривання порушень (з вересня 2015 року до 26 вересня 2016 року) становить (інформація з обмеженим доступом).

При визначенні розміру штрафу ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» враховано пом'якшуючі обставини:

- припинення відповідачем порушень законодавства про захист економічної конкуренції до прийняття рішення у справі;

- співпраця під час розгляду справи, що сприяла виявленню фактів, про які Відділення не запитувало.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 12, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р), (із змінами), адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що публічне акціонерне товариство «Енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» (ідентифікаційний код 05396638) у період з 2014 року по теперішній час займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з доступу до інфраструктури об'єктів ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», шляхом надання в користування опор повітряних ліній для сумісного підвішування телекомунікаційних мереж, на території Херсонської області в межах розташування місцевих (локальних) електричних мереж, що перебувають у власності ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», з часткою 100 відсотків.

2. Визнати, що публічне акціонерне товариство «Енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» (ідентифікаційний код 05396638), спонукаючи провайдерів та операторів телекомунікацій під загрозою демонтажу багатоканальної кабельної мережі, розміщеної на опорах повітряних ліній, власником яких є ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», здійснити заміну вже встановлених споживачами кронштейнів (траверсів) на опорах повітряних ліній (згідно з укладеними договорами) на нові кронштейни (траверси), які виготовлені серійно самим власником опор повітряних ліній, без надання можливості цим споживачам здійснити відповідні заходи щодо приведення конструкцій встановлених кронштейнів (траверсів) у відповідність до вимог Правил улаштування електроустановок, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 5 січня 2006 року № 3 (зі змінами), вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, вказане у пункті 2 резолютивної частини рішення, накласти на публічне акціонерне товариство «Енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» (ідентифікаційний код 05396638) штраф у розмірі 30000 (тридцять тисяч) гривень.

4. Визнати, що публічне акціонерне товариство «Енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» (ідентифікаційний код 05396638), спонукаючи провайдерів та операторів телекомунікацій під загрозою демонтажу багатоканальної кабельної мережі, розміщеної на опорах повітряних ліній, власником яких є ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», здійснити заміну коаксіального кабелю цієї мережі, який дозволений у використанні Правилами улаштування електроустановок, затвердженими наказом Міністерства палива та енергетики України від 5 січня 2006 року № 3 (зі змінами, внесеними наказом цього Міністерства від 22.08.2014 №596) при сумісному підвішуванні його на опорах повітряних ліній напругою не вище 380 В, та не заборонений у використанні нормативно-правовими актами України, на волоконно-оптичний кабель, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. За порушення, вказане у пункті 4 резолютивної частини рішення, накладати на публічне акціонерне товариство «Енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» (ідентифікаційний код 05396638) штраф у розмірі 30000 (тридцять тисяч) гривень.

Загальна сума штрафу накладеного на публічне акціонерне товариство «Енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» (ідентифікаційний код 05396638) складає 60000 (шістдесят тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої та частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» особа, на яку накладено штраф за рішенням органу Антимонопольного комітету України, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати відповідно до Антимонопольного комітету України або його територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» заявник, відповідач, третя особа мають право оскаржити рішення органів Антимонопольного комітету України повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення. Цей строк не може бути відновлено.

Голова територіального відділення -
Голова адміністративної колегії

В.П. Василенко